

**ДО
Г-ЖА ЕЛЕОНОРА ЛИЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА
ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО**

Относно: проект на Национална стратегия за детето 2019-2030 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЛИЛОВА,

Като омбудсман на Република България, защитник на правата на гражданите и на общественият интерес, подкрепям усилията на Държавната агенция за закрила на детето и на всички органи за закрила на детето, в усилията за разработване на изключително важния за страната ни рамков документ - Националната стратегия за детето 2019-2030 година (Стратегията).

Безспорно това е ключовият документ, който ще определи политиките и действия на институциите през следващите дванадесет години. Ще мобилизира обществен и национален ресурс за създаване на респект към правата на детето и ще постави детето в центъра на вниманието и на усилията на държавата. Убедена съм, че Националната стратегия за детето ще формира необходимата политическа воля за реформи и ще създаде условия за сигурна, интегрирана и насърчаваща среда, в която всяко дете ще има възможност да развие своя пълен потенциал.

В качеството ми на правозащитен орган, който има не само законово задължение да гарантира спазването на правата на всяко дете, но и морално задължение към децата на България, заставам зад мисията и целите на новия стратегически документ. Подчертавам, че важно условие за успеха на Стратегията е тя да бъде национално подкрепена, да се превърне във вдъхновяващ, визионерски документ, отправна точка за реформи, законодателни промени и добри практики. Нейната основна функция е да мобилизира и насочва действията на всички, които имат отговорност към детето – родители, институции, политици, граждански организации и на

обществото, да извежда най-добрият интерес на детето като водещ във всички действия, които го засягат.

Изразявам увереност, че широкият консултативен процес, който съпътстваше създаването и обсъждането на Стратегията, ще се превърне и в този важен двигател за нейното приемане от Народното събрание. От всеки един процес може да се изисква винаги още, тъй като всички сме изправени пред предизвикателството за подобряване на информираността на децата, родителите, доставчици на услуги, професионално ангажирани лица и политици по въпроси от областта на правата на детето.

Още в началото искам да подчертая силните страни на Стратегията, които съм уверена, че ще доведат до промяна на политиките и нагласите на институциите и на обществото, ще центрират усилията им към детето и подкрепата му в неговата естествена среда – семейството:

Стратегията поставя акцент върху правата на всички деца, като излиза от обхвата само на деца в риск и уязвими групи;

Откроява етапите на детството и на детското развитие, което създава добра възможност да се планират конкретни мерки и действия, подходящи за всеки един от тези възрастови периоди;

Извежда като принцип в работата с деца междусекторния и интегриран подход, липсата на който принцип винаги е извеждан от омбудсмана в неговите Годишни и специални доклади като основен проблем;

Важен елемент е заложеното условие за ефективно разходване на публичните средства, което да доведе до качествена промяна в благосъстоянието на детето;

Стратегията залага на интегритета в действията на институциите като важно условие за подобряване на работата с децата и семействата;

Безусловно предвидените в Стратегията актове за нейното практическо изпълнение - Пътна карта, тригодишни програми и системите за оценка и мониторинг, ще доведат до нейната конкретност, проследимост и своевременно актуализация;

Омбудсманът подчертава значимостта на въведеното изискване за компетентността на всички професионалисти и необходимостта от развитието на иновативни подходи при съчетаването на компетентности и знания.

Омбудсманът обръща внимание върху следните моменти от Стратегията:

Името на стратегията да бъде „Всички права за всяко дете“, което подчертава, че детето като индивид е носител на права.

Стратегията е визионерски документ, насочен към децата и цялото ни общество, поради което трябва да има стремеж към използване на език, достъпен и разбираем за всички. Без да се подценява труда и усилията на участвалите в изготвянето на Стратегията и на нейните качества, се подчертава, че в част от обществото се възприема като пореден кабинетен проект, противопоставящ институции, деца и семейства.

По-конкретно бих искала да насоча вниманието Ви към следните теми, а именно:

1. В Стратегията не са включени като ключови мерки достъпът на децата с увреждания от 0 до 6/7 – годишна възраст до рехабилитация, съобразена с потребностите им. Подходящата рехабилитация на децата с увреждания още от най-ранна възраст е от съществено значение за подобряване на състоянието на децата и за увеличаване на възможностите им за успешна интеграция.

2. Не са включени мерки за подобряване на достъпа на децата с увреждания до качествени и подходящи медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения и ясни гаранции, че ще бъдат предвидени адекватни експлоатационни срокове, след изтичането на които децата с увреждания ще имат право да получат подкрепа от държавата за закупуване или изработването на нови.

3. В Стратегията не са включени мерки за изграждане на достъпна среда в сградите и в жилищата, в които живеят деца с намалена подвижност.

Като изразявам още веднъж подкрепата си за Стратегията, подчертавам своята готовност за участие в информационните кампании за нейното популяризиране и в обществени дебати, посветени на документа.

Националният омбудсман е важен партньор в осъществяването на целите на Стратегията за по-добра защита на правата и интересите на детето и затова вярвам, че осъзнатите и подкрепени общи усилия ще отключат обществена и институционална енергия, която ще промени България като едно по-добро място за децата ни.

С уважение,

МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ